

CIJENA lista : U pretplati za čitavu god. K 96.—, za polugodište K 18.—, tromjesečno K 9.—, mjesečno K 3.60, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravi lista trg Custoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Puli trg. Custoza 1. Uredništvo: Sibanska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Rukopisi se ne vraćaju. Čak. rač. aus. post. št. 26.796.

Godina IV.

U Puli, subota 20. travnja 1918.

Broj 995.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 19. (D. u.) Službeno se javlja: Između Ečave i Piave bojna je djelatnost trajno živahna. Na visoravni Sette Comuni suzbili smo nekoliko engleskih nasrtaja. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 19. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Na flandrijskom ljevkastom polju razviše se mnogostruko manji okršaji naših izvidničkih odjeljenja sa belgijskim i engleskim stražama. Suzbili smo jake navale, koje je neprijatelj vodio protiv Wytschaete-a sa sjevera i sa sjeverozapada. Već onda, kad se je neprijatelj spremao na navalu, pretrpio je u našoj razornoj vatri najteže gubitke. Između Bailleula i kanala La Bassee jako djelovanje topništva. Sjeverozapadno od Bethuna udarila je naša pješadija protiv neprijateljskim linijama sjeverno kanala La Bassee te je osvojila nekoliko topova. Kod Festuberta i Givenchya borili smo se izmjeničnom srećom. Zarobili smo više od 600 momaka. Paljbenoj djelatnosti, pojačanoj od nekoliko dana, slijedile su jučer jako nanzane francuske navale protiv Moriselu i Moreuilu. Na obim brijegovima Avre, kroz šumu Seneca i na obim stranama ceste Ailly-Moreuil jurili su gusti navalni talasi više puta uzaludno. Ljutim smo bojevima suzbili neprijatelja uz teške gubitke. Jaka je topnička paljba potrajala u ovim odsjecima takodjer preko noći. — Istok-Ukrajina: U Tauriji zaposjeli smo Cablunkau i Miletropol. — Macedonija: Poduzeća nasrtajnih su četa u luku Cerne dopremila nekoliko talijanskih i srpskih zarobljenika. — Ludendorff.

objiju topništva u dolini Lagarine, u odsjeku Posine (Astico), na visoravni od Asiaga kaošto i između Fossalta i Caposile. Naši su ljetači oborili jučer u predjelu Val Doppiabene i Coneglana 5 neprijateljskih aeroplana. Engleski su ljetači oborili na visoravni od Asiaga i kod Motta di Livenza 11 neprijateljskih aparata te su prisilili 12. da sidje. U okolici Ponte di Piave pao je jedan hidroplan, pogodjen od naše topničke paljbe, u more. Ljetači biše zarobljeni.

* **Turski izvještaj** od 18. t. mj.: Glavni stan javlja: Naše su čete osvojile Balazid. Na ostaloj je fronti položaj nepromijenjen.

* **Rat na moru.** Wolffov ured javlja dne 19. t. mj.: Dne 31. ožujka u jutro potopila je neka naša podmornica veoma dragocjeni engleski putnički parobrod, ladju od najmanje 18.000 brutto reg. tona. Na dotičnom kraju nadjeni su ostaci parobroda i prazni čamci za spasavanje.

* **Ostetup generalnog inženira pučkog ustanka i bivšeg ministra Otokara baruna Trnke.** Bivši ministar Trnka zamolio je prije mjesec dana za oslobođenje od aktivne vojničke službe, pošto je član gospodske kuće. Ovih je dana udovoljeno njegovoj molbi. — Tako javlja dopisni ured, a "Tagespost" saopćuje, da je barun Trnka blo otpušten od vojničke službe, jer je poslao pozdravnu brzojavku sastanku čeških zastupnika u Pragu.

* **Francuzi pucaju na Laon.** Wolffov ured javlja: Opstrijeljivanje Laona sa strane Francuza, započeto prije nekoliko sedmica, potrajalo je 17. t. mj. Francuske granate razaraju grad u sve većem opsegu.

* **Prosvjed Ukrajine protiv aneksije Besarabije.** Ukrajinska brzojavna agencija javlja iz Kijeva, da je ukrajinska središnja rada zaključila u svojoj sjednici od 16. t. mj. prosvjedovati protiv utjelovljenju Besarabije Rumunjskoj, te ne priznati taj čin, pošto ne odgovara slobodnom izražaju želja naroda, koji obitavaju besarabsku republiku. Radi toga će se ukrajinska vlada obratiti sa prosvjednom notom na Rumunjsku i na vlasti četvornog sporazuma, te poduzeti sve mjere, da za u buduće uredi pitanje Besarabije u sporazumu sa ukrajinskom pučkom republikom i u skladu sa voljom naroda Besarabije.

* **Proširenje vojničke obvezatnosti u Engleskoj.** Reuterov ured javlja: Gornja je kuća prihvatila vojnički nadoknadni zakon u svim svojim djelovima. Zakon je na večer dobio kraljevsku sankciju.

* **Iz Besarabije.** Javlja iz Bukarešta: Rumunjski nar. zastupnik, Konstantin Stere, koji se nalazi u Klišinevu u svrhu pregovaranja o pitanju uređenja Besarabije sa Rumunjskom, blo je od zemaljskog vijeća jednodušno izabran predsjednikom. — Sa 15. travnja ukinuta je carinska granica kod Ungenija.

* **General Foch.** Havas javlja: Vojnički zastupnik Udruženih država kod najvišeg ratnog vijeća saopćio je službeno francuskoj vladi, da je prema njemu pripjeloj brzojavci predsjednik Wilson odobrio imenovanje generala Focha vrhovnim zapovjednikom savezničkih vojska u Francuskoj.

Iz Rusije.

Harbin, 10. (D. u.) Zakasnjeo. Reuter. Boljševici poslaše kineskim oblastima ultimatum, u kojemu zahtijevaju, neka im se preda vojnički vođa Semenov te neka se razoružaju njegove čete. Pošto Kinezi nijesu htjeli, da to učine, bombardovale boljševici bez uspjeha kolodvor Dawrija, koji se nalazi na mandžurskoj željeznici. Prema pouzdanim vijestima, sakupljaju boljševici čete nedaleko Vladivostoka.

Berlin, 18. (D. u.) Wolffov ured javlja: Pučko povjereništvo za vanjske poslove u Moskvi objavljuje slijedeću bežičnu brzojavku: Središnji odbor vijeća radničkih, vojničkih i seljačkih zastupnika prihvatio je kao narodnu zastavu ruske republike crvenu zastavu sa natpisom u zlatnim slovima: "Ruska socijalistička federativna republika sovjeta", koja će zastava vrijediti i kao znak za ruske ratne ladje.

Brzojavke našeg vanjskog ministra.

Beč, 19. (D. u.) Vanjski ministar poslao je bugarskom ministru-predsjedniku Radoslavovu slijedeću brzojavku: Imenovan mihošću Njeg. Veličanstva ministrom c. i kr. kuće i vanjskim ministrom, tjera me, da Vašoj ekscelenci saopćim, da vidim jednu od mojih najvećih zadaća u tome, da gojim i čuvam uski savez, što srećom spaja monarkiju i Bugarsku. Cvrsto uvjeren, da ima i Vaša ekscelencija pred očima ovaj uzvišeni cilj, pouzdano se nadam, da ćemo nastaviti u prošlosti tako svestrano pokušano, pouzdanja puno sudjelovanje.

Beč, 19. (D. u.) Vanjski ministar poslao je turskom velikom veziru Talaat-paši slijedeću brzojavku: Imeovan mihošću Njeg. Veličanstva ministrom c. i kr. kuće i vanjskim ministrom, smatram nužnim da Vašoj visosti to obznanim, te da Vam zasiguram moje osvjedočenje, da uzdržanje, nastavak i daljnji razvoj uskog saveza, koji na takav sretan način veže Austro-Ugarsku i Tursku, odgovaraju životnim interesima naših država. Nadam se, da se nastojanje. Vaše visosti slažu u tome, da veze, što nas spajaju, postanu sve uže.

Mirovna pregovaranja između Rusije i Ukrajine.

Kijev, 18. (D. u.) Ukrajinska brzojavna agencija javlja: Pučko ministarsko vijeće ukrajinske pučke republike stvorilo je slijedeći zaključak glede na mir s Rusijom: Ukrajinska vlada prihvaća predlog ruskog pučkog komesarijata o miru između Rusije i Ukrajine. Mirovna će se pregovaranja obdržavati u jednom pokrajinskom gradu gubernementa Kursk. Posebni je kurir blo odaslan s ovim zaključkom u Moskvu.

Položaj u Ugarskoj.

Budimpešta, 18. (D. u.) Ug. dop. ured. Predsjedničko vijeće ustavne stranke 48 asa obdržavalo je večeras sjednicu pod predsjedništvom grofa Julija Andrassyja, na kojoj je sa strane vlade prisustvovao ministar-predsjednik Wekerle te ministri grof Albert Appony, Aleksander Pap, pl. Szteyreny, Ivan Toth, dr. Vaszony, knez Windischgrätz, Bela Böges i dr. politički tajnici. Sjednica trajala do 8 sati te se je na njoj raspravljalo o političkom položaju. Nakon opsežnog vijećanja, za kojega je i ministar-predsjednik dr. Wekerle obrazložio svoje stanovište, zaključilo se je, da se za sutra na večer sazove nova sjednica i da se na ovoj podastre rezolucija.

Političke vijesti.

Zašto je odstupio Czernin.

Iz dobro upućenih krugova doznajemo: Za mnoge će odstup grofa Czernina ostati knjiga sa sedam pečata. Stvar postaje međutim jasna, ako se uzme u obzir držanje grofa Czernina tijekom zadnjih pregovaranja u Brestu Litovskom. Grof je Czernin postupao kod ove prilike na posve različit način od njemačkih mirovnih odaslanika. Dok su njemački delegati bili u duši Hoffmanovci, smatrao je Czernin zgodnijim, da slijedi više boljševičku smjer. Tako je došlo, da monarkija nije htjela sudjelovati kod ponovnog vojničkog pohoda protiv Rusije i tek razvoj njemačkih operacija i pohod Nijemaca na Kijev prisilio je austrijskog ministra, da promijeni svoju suzdržljivu taktiku. Već prvim je svojim nastupom naglasio grof Czernin nekakov posebnii pravac u svojoj politici. Značajno bijaše njegovo često isticanje potrebe mira i njegovo prijanjanje uz boljševičke principe. U tom pogledu bio je mnogo iskreniji i otvoreniji, negoli njemački političari, koji su glede na boljševičke nazore kušali spojiti dulce et utile. Nema sumnje, da je postojala bitna razlika između shvaćanja političkog položaja po njemačkom kancelaru i po Czerninu. Ovo je držanje našega ministra vanjskih posala utjecalo i na države antante i pobudilo u njima nadu, e će biti moguće sklopiti separadni mir sa našom monarkijom. Njemačka je država motrila taj razvoj stvari shvatljivim nepovjerenjem te poradi toga zauzela u poljskom pitanju napram Austriji prilično intransigentno stanovište. Dok je Njemačka postigla mirom u Brestu Litovskom znatne teritorijalne prednosti, grof Czernin ostao praznih ruku. Ovaj je manjak mogao nadoknaditi jedino riješenjem poljačkog pitanja u austrijskom smislu. Da s'omi otpor sjeverne naše saveznice, bio je prisiljen podati odlučnu izjavu u smislu njemačkih težnja. Radi toga je grof Czernin prozborio onako oštro i bezobzirno pred zastupnicima bečkog magistrata. Igrao je zadnju kartu! Time, što je odao mirovna spletkarenja u Svicarskoj, htio je da jednim mahom presječe gordijski uzao, što ga je sam bio spleo. Htio je uvjeriti njemačku vladu i njemačku javnost, da ne postoji u Austriji nikakva namjera na separadni mir, htio je raspršiti sumnje njemačkih vodećih krugova i postići riješenje austro-poljskog pitanja. Stvar, kako je poznato, nije uspjela, a grof je Czernin morao otići. Tijekom zadnjih su se mjeseca prilike znatno promijenile. — Njemačka je danas na vrhuncu svoje vojničke snage. Austro-ugarska politika mora da računa sa tom silom posve drukčije negoli još nedavno. Treba novoorijentacije vanjske politike u njemačkom smislu, obnovljenja starog odnošaja, što je postojao prije grofa Czernina, provesti one misli, kojih se je grof Czernin dosjetio u zadnjem trenutku, ali prekasno. Poslije Czerninovog pada mora se ovu misao naglasiti takodjer izborom

* **Francuski izvještaj** od 18. t. m. popodne: Jutros navališe naše čete na neprijateljske položaje na obim stranama Avre na fronti od 4 kilometra i to među Thennesom i Mailly-Rennevalom. Istočno od Avre znatno uznapredovasmo; zapadno od Avre osvojishe naše čete veći dio šume Seneca te pomakoše svoje linije do ruba Castela. Dalje južno stigismo do zapadnih obronaka visine, koje vladaju nad Avreom. Momentano iznaša broj zarobljenika preko 100. Zaplijenili smo više strojnih pušaka. U predjelu Corbenyja uzeše Francuzi pod vatru jako neprijateljsko odjeljenje, koje je kušalo, da se približi francuskim linijama te ga raspršishe. Poslije topovske pripreme provedoše Nijemci više potihvata u Champagni, na desnom brijegu Moze, istočno od šume Caurieres te naročito u pravcu na Damloup. Svi su napadajni pokušaji suzbili. Učini-smo zarobljenika. Sjeverozapadno od Relmsa i u Loreni uspjelo je više francuskih upadaja u njemačke linije, kod česa dopremismo zarobljenika.

* **Engleski izvještaj** od 18. t. mj. prije podne: Točnije vijesti o jučerašnjem boju kraj šume Loppa i na fronti Wytschaete potvrđuju, da je neprijatelj imao teških gubitaka. Jugolstočno od Kemmelberga navallila je njemačka pješadija na trim mjestima, te je na jednoj točki potisnula našu liniju nešto natrag. Na ovom mjestu bio je položaj uspostavljen protu-navalom. Odmah popodne bila je navala odbijena na svim točkama. Odsječak Bailleul napao je neprijatelj prije podne tri puta; svaki je put bio posve suzbit. Sinoć je naša linija bila na čitavoj fronti netaknuta. — 18. t. mj. popodne: Na najvećem dijelu bojne fronte na Lysi došlo je danas do ogorčenih bojeva. Od kanala La Bassee kod Givenchya do Lyse istočno od St. Venanta slijedile su javljenoj već topničkoj paljbi jake neprijateljske navale, koje smo sve suzbili. Naša je vatra zadala navaljujućem neprijatelju opet vanredno teških gubitaka. Naše su čete zarobile preko 200 momaka. Boj je bio osobito u okolici Givenchya žestok. Neprijatelj je poduzeo odlučne ali uzaludne pokušaje, da popravi svoj neuspjeh. Boj nije na toj točki još dokraćen. Neprijateljska je topnička paljba potrajala na čitavoj ovoj fronti. Kasnije prije podne razviše se daljnje navale, popraćene od teške granatne vatre proti našim položajima sjeverno od Hamela. Bile su suzbijene. Osim znatne topničke djelatnosti u različitim odsjecima, osobito južno i sjeverno od Somme, nema štagod osobita da se javi.

* **Talijanski izvještaj** od 18. t. mj. U dolini Arsa provalilo je jedno naše odijeljenje kroz žičane zapreke neprijatelja, diglo je podlagumljeno polje u zrak, navalilo na neprijateljske prednje postojanke kod Val Morbia istjeralo iz njih neprijatelja te se vratilo u svoje položaje sa nekoliko zarobljenika. U predjelu Dreiherrren-Spitze prisilila je naša paljbeno djelatnost neprijateljsku ophodnju, a na visoravni Astico francusko odijeljenje neprijateljsku ophodnju na uzmak. Jaka djelovanja

ministra, koji će već kao ličnost biti jamstvo za nje-mačku vladu. Svijet su oči uperene na grofa Tiszu, na tipični taj mađarski duplikat njemačkog junkerstva. I tako je došlo, da je ministrom za vanjske poslove bio imenovan Tiszin alter ego, Burian, tako je došlo, da se mjesto parlamenta raspustio mađarski kabinet i da na mjesto dr. Wekerlea stupa po svoj prilici grof Tisza. Usprkos toj dobroj volji, da se ugoditi u svakom pogledu berlinskim željama, veliko je pitanje, da li će se poljačko pitanje riješiti u austrijskom smislu.

Karakteristika grofa Czernina.

„Arbeiter-Zeitung“ ovako opisuje grofa Czernina: Grof Czernin je bio, bez obzira na njegovu politiku, interesantna pojava. Na drugom mjestu možda ne bi bio tako slavan; ali na Ballplatzu, gdje su bili „državnici“ sposobnosti jednoga Berchtolda ili Buriana djetinjasti diletanti i bornirani birokrati, morao je upasti u oko jedan čovjek, koji je barem mogao razumjeti probleme našeg vremena i osjećati dužnost, da se s njima sprijatelji, ali za njega vrijedi ona: on je mogao i drukčije. On je u jednom govoru prihvatio ideje saveza naroda i mira, koji nosi u sebi klicu budućeg rata i koji daje militarizmu novu hranu. On je prihvatio formulu bez aneksija i rješavanje razmirica na obranbenom sudu kao i razoružanje. To ga ipak nije sprječilo da radi na onakim sklapanjima mira. Ali brestlitovski mir, kome je on asistirao, to je izraziti aneksioni mir a i rumunjski mir, koji je on sklopio, ide njegovim stopama. On nije bio jaka ličnost, ali on je bio pametan. On je bio dosta pametan, da je poslao revolucije u Rusiji zahtijevao izbornu reformu za Ugarsku. Neko je vrijeme bio u nemilosti kod Nijemaca, a kad je napao, čeha bio je opet u milosti. Nekada je bio za Poljake najveća nada, a poslije Cholma smatrali su ga najvećim neprijateljem svojim. Grof Czernin nije mogao da se uživi u ulozu ministra jedne države sa raznim narodnostima, jer je imao svoje naročito mišljenje i svoj temperament. Ali u starinske dvore ministarstva spoljašnjih poslova unio je dosta svježine, u riječi i u djelu, da mu je to već dostojalo, prema austrijskim običajima da bude popularan. On je bio naš prvi ministar spoljnjih poslova, o kome je javnost vodila računa.

Barun Burlan i ugarska kriza.

„Jutarnji List“ piše: Okolnost, da se u Budimpešti izvršilo popunjavanje mjesta ministra spoljašnjih poslova, veoma je značajna za užu vezu između spoljašnje i unutrašnje politike. Ova veza će biti za duže vremena predmet političke diskusije u mađarskom javnom životu i u delegacijama. Obzirom na ovakvo položaj dovodi se živo u vezu Burlanovo imenovanje sa unutrašnjim prilikama. U krugovima Wekerlova kabineta tuže se, da kabinet Wekerlov i ako je još bio u službi da nije nikako bio zaplitan o mišljenju prilikom Burlanovog imenovanja, nego su ga prosto mimoišli. Apponyi je izjavio danas pred jednim novinarom, da će se on slobodno o svemu izraziti čim bude njihova ostavka prihvaćena. Tvrdi se, da rješenje unutrašnje krize objavom na teške okolnosti, koje treba uzeti u obzir, ne će tako skoro uslijediti. I radi samog načina rješavanja krize vlada neizvjesnost. Andrassy stoji na članovištu, da Burlanovo imenovanje znači pobjedu Tiszine stranke, dakle neka ona preuzme i vladu. Govori se, da je oko 25 članova njegove stranke za koncentraciju. Wekerlu smeta mnogo činjenica, da se često izjavilo, da je vezan za Esterhazyevu izbornu politiku. Mnogo izgleda ima pri sastavu nove vlade, kao što se govori, grof Stjepan Bethlen. Za Tiszinu stranku tvrdi se da će ona samo u krajnjem slučaju preuzeti vladu, jer imaju da se riješe mnoga nepopularna pitanja a izborna reforma mora se makar u kakovom obliku riješiti.

Domće vijesti.

Uredništvo „Hrvatskog lista“ prima stranke, koje žele kojekakvih objašnjenja radi potpora ili kojekakve molbe, srijedom i subotom od 5 do 7 sati poslije podne.

Balokovićev će se koncert radi zapreke gosp. Balokovića držati ne danas 20. travnja, već sutra u nedjelju 21. travnja točno u 9 sati na večer.

Imenovanja u političkoj službi. Namjesništvo za Trst i Primorje imenovalo je namjesništvene koncipiste Davorina Weingerla i Antuna Kraljića kotarskim komesarima u upravnoj službi u Primorju.

Žensko dostojanstvo i djevojačka čast. O tom savremenom predmetu govorit će u nedjelju 21. travnja u 2 i pol sata poslije podne u crkvi svetih šrdaca (Clivo Gianuario) c. k. sveučilišni profesor dr. Ude iz Gradca. Pristup imadu samo žene i djevojke. Sve žene i djevojke grada Pule pozvane su najtoplije na ovo predavanje, koje će se govoriti u talijanskom jeziku.

Za pušača. Naredna će mjesečna opća rasprodaja duhana započeti u svim gradskim trafikama u nedjelju dne 21. t. mj. Duhan će se prodavati: a) Za radnike i namještenike c. k. arsenala i ostalih vojničkih poduzeća (posjednici zelene iskaznice za duhan) u slijedećim trafikama: 1. Tusch, Foro; 2. Camuffo, ulica Tegetthoff; 3. Casalini, trg Lissa; 4. Iwinski, ulica Campomarzio; 5. Luchich, Largo

Porta del Torchio; 6. Martina, Corsia Franje Josipa; 7. Peteros, Corsia Franje Josipa; 8. Pinter, ulica Giulia; 9. Ropotar, ulica Sergija; 10. Valentich, ulica Kandler; 11. Bolčić, ulica Minerva; 12. Šmuc, drvored Sofije Hohenbergove; 13. Zoričić, ulica Sissano; 14. Dajčić, ulica Veruda; 15. Benussi, ulica Sissano; 16. Milotić, ulica Medolino. Vrijeme je rasprodaje za ove trafike: u nedjelju dne 21. t. mj. od 8 do 12 sati prije podne i od 2 do 5 sati poslije podne, te u ponedjeljak od 5 do 7 sati poslije podne. b) Za radnike „Cantiera navale triestino“ (crvena iskaznica za duhan) u trafikama: Bačak, Marineschwimmschule; Marsich, Piazza porta S. Giovanni i Zidar, Viška ulica. Vrijeme rasprodaje za ove tri trafike je u nedjelju od 8 do 12 sati prije podne i od 2 do 5 sati poslije podne. c) Za pušaštvo, i to za vojnike i za civilne osobe u preostalim gradskim trafikama: 1. Angesser, ulica Veterani; 2. Arlič, drvored Sofije Hohenbergove; 3. Birk, ulica Muzio; 4. Blaha, ulica Giovia; 5. Blasich, ulica Veruda; 6. Borsati (Živolić), ulica Franje Ferdinanda; 7. Bradich, ulica Dignano; 8. Chorvat, ulica Lissa; 9. Draghicchio, ulica Medolino; 10. Fabianich, ulica Tegetthoff; 11. Linc, Radetzky ulica; 12. Calcich, ul. Barbacani; 13. Pauletich, corsia Franje Josipa; 14. Teichert, ulica Urs de Margina; 15. Malusa, ulica Flaccio; 16. Zanchetta, ulica Ospedale; 17. Blessich, ulica Abbazia; 18. Waldbruner, ulica Muzio; 19. Zadnik, ulica Promontore; 20. Fattor, ulica Sergija. Vrijeme rasprodaje za ove trafike je u nedjelju od 8 do 12 sati pr. podne i od 2 do 5 sati poslije podne. Muškarci ispod 18 godina, ženske i one osobe, koje dobivaju duhan na temelju komulativnih lista, odnosno „popisa mušterija“ ne mogu da tekom gori označenog vremena rasprodaje kupe duhana u trafikama. Svaka civilna osoba, koja hoće da kupi duhan, mora da imade kod sebe svoju crvenu ili bijelu iskaznicu, koju će na zahtijev imati da pokaže trafikantu ili oblasnim organima. Količina duhana, na koju svaki pušač imade pravo iznaša: 1. Za osobe, koje ne dobivaju od vojske duhana: 30 cigara ili 200 cigareta ili 8 omota duhana. 2. Za vojnike i za osobe, koje dobivaju vojničku raciju duhana: 15 cigara ili 100 cigareta ili 4 omota duhana.

Žrtvovanje razredne lutrije: 10.000 kruna dobiva broj 33.088.

Prodaja riba. U slučaju, da prispje riba, prodat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karaga počevši od broja 5801.

Našoj mladeži na srednjim školama na uvaženje!

Slaveni uopće imadu veliku manu u tome, što ne će da se podvrgavaju budi kakovoj disciplini, ne će da uzdrže barem neko vrijeme u zaptu aparata, koji se njima čini neugodan, ne će da u narodnom interesu proborave neki vijek svoga života u službi, n. pr. vojničkoj, ako na to nisu upravo prisiljeni. Drugi narodi imadu druge nazore i nagone, oni se podvrgavaju narodnim potrebama, tako n. pr. kod Nijemaca nepoznatu mladici „ne ču“, „ne mogu“, „ne svjida mi se“, oni se pokoravaju potrebama, pa će i k vrugu u školu, samo da na taj način ciljevima svojega naroda pomognu. Među Slavenima čine djelomice iznimku Česi, kojih veliki broj nalazimo već u raznim uredima, a i u vojničkim službama, gdje, svijesni si svoje službene dužnosti,

U zadnje vrijeme ne zaostaju za njima niti braća Slovenci, kojih također lijepi broj nalazimo u državnoj službi, gdje potpunoma odgovaraju, dapače presizuju svoje kolege neslovanke narodnosti u svakom pogledu. Zašto napisasmo ove redke? Za to, jer se nalazimo na izvoru, gdje opažamo, da Hrvati uopće izbjegavaju skratiti vodu iz istoga. Radi se naime o službama kod c. i. kr. mornaričkoga komisarijata u Puli. Izuzevši mali broj, ne znam da li dosežemo brojku 5, nije vidjeti u toj službi Hrvata, i to iz prije navedenih razloga. Mjesta kod c. i. kr. komisarijata popunjuju se natječajem, pa jer je takav raspisan ove godine, smatramo svojom dužnošću, da našu mladež odnosno hrvatsku javnost zainteresujemo za tu službu u nadi, da će se i u nas naći mladici, koji će podrediti slučajne nazore o svojoj neovisnosti onima, sa kojima može svoje osobne koristi spojiti sa narodnima. Da ne duljimo više, upozorujemo dakle na raspis toga natječaja, koji glasi: „1. oktobra biti će primljeni u c. i. kr. mornaricu mornarski elevi 2. razreda. Natjecati se mogu: Abiturijenti državnih ili sa pravom javnosti providjenih ne-državnih viših gimnazija, viših realogimnazija, viših realaka i viših trgovačkih škola (akademija). Vlastoručno pisane, sa 2 kruna biljegovane molbe, imadu se pripisati najdalje do 15. augusta c. kr. vojnom ministarstvu, odio mornarice u Beču. Pozvani dobe maršrutu te imadu nositi troškove do ispita odnosno povratne iz svojih srestava. Primljenim kao elevima 2. razreda biva trošak povraćen. Prijamni ispit čine se samo iz službenoga (njemačkoga) jezika te se obdržava u drugoj polovici mjeseca septembra nakon što su bili natjecatelji ponovno liječnički pregledani kod c. i. kr. lučkog zapovjedništva u Puli. Za vojnu službu sposobni natjecatelji, koji polože ispit na zadovoljstvo, bivaju imeno-

vani komisarijatskim elevima 2. razreda sa godišnjim plaćom K 1440.—, lučkim brodsko-prehrambenim iznosom te prinosom ekvipiranja u iznosu K 600. od koje svote prima kod imenovanja elevom 2. razreda odmah K 400. Nakon 2 1/2 godina imadu polagati elevi komisarijatski ispit te, položivši istoga, bivaju imenovani elevima 1. reda. Oni su obvezani služiti prezentno 4 godine. Kod ispražnjenja komisarskih službi bivaju imenovani komisarima 2. reda. — To je u jezgri misao natječaja. Tko se želi dakle natjecati, neka ne zakasni rok 15. augusta, jer se neosvrće na kasnije prispjele molbe.

Vojnička potporna komisija u Puli traži pomoćne pisarničke sile, koje poznavaju pokrajinske jezike (njemački, hrvatski i talijanski). Upozorujemo na dotični natječaj, koji donasmo na drugom mjestu.

Dnevne vijesti.

Zahtjev Hrvata u pravosudnom odboru. U sjednici pravosudnoga odbora raspravljala se je zakonska osnova o porezu na imovine. Kod paragrafa 18. raspravljen je od strane hrvatskih zastupnika iznesen predlog, te prihvaćen prema želji Hrvata pasus, da i legati i darovi, namijenjeni odnosno ostavljeni kraljevinama Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji imaju biti prosti od pristojba.

Spasovani rad Hrvatske za djecu iz južnih krajeva. Čitamo u „Jutarnjem listu“: Ovaj rat nabacio je s nevoljama, koje je donio, sijaset posve novih narodnih potreba, koje su se odjedared potisnule u prvi red i postale za naš narod životnim, gorućim pitanjem. Na mnogim i mnogim područjima stvorene su prilike za novi, plodonosan rad, da spasavamo okrnjenu narodnu snagu, da utvrdimo rasklimane temelje našeg narodnog života. Svi narodi nastoje, da se čim više očuvaju i spase od katastrofalnih posljedica ovoga rata. Mnogo će tu trebati marljivog i ustrajnog rada na gospodarskom i političkom polju, a po gotovo na polju socijalne skrbi, koje je ovaj rat stvorio najširim i najvažnijim. Naš se narod mora u svakom pogledu ojačati, da spremno dočeka događaje, koji će odlučiti o boljoj i sigurnijoj njegovoj budućnosti. Srednjoj zemaljski odbor za zaštitu porodica mobilizovanih i u ratu poginulih vrši jednu važnu od gorespomenutih zadaća. Osim naše domaće hiljade ratne siročadi namješteno je već i do dvanaest hiljada ratne siročadi iz onih krajeva naše domaje, gdje kruh slabo rodi i gdje ga uopće nema. 13.000 ratne siročadi prispjelo je već gladno i golo k nama, da podijelimo zaloga i da ih privinemo na naša očinska i bratska srca i tople hrvatske grud. — Pitaš se — tko da im pomogne? Ova „seoba djece“ iz jednoga našega kraja u drugi, koju je izazvala ratna nužda, nepoznat je dosele pojav u našoj narodnoj historiji, ali ujedno važan i blagotvoran i to ne samo sa humanog, već i sa socijalnog gledišta. Ovako ćemo bolje upoznati jedni druge i udariti temelje čvršćem i jedinstvenijem narodnom životu. 21. o. mj. dan je ratne siročadi — pokažimo, da imamo dušu i srca, koje patriotski kuca za dječicu, kojoj su ocevi i braća žrtvovali krv i život za kralja i domovinu, a onda ostala bez hranitelja.

Razglas natječaja.

Vojnička potporna komisija Pula traži pomoćne pisarničke sile uz dnevnicu od K 3-40 i zakonite doglatke skupoće.

Uvjeti: 1. navršenje 18. godine života; 2. poznavanje zemaljskih jezika u pismu i govoru;

3. neprikeran politički i moralni život.

Ratni oštećenici i molitelji, koji poznavaju stenografiju i daktilografiju imati će prednost.

Molbama, koje se imadu do svršetka travnja podnesti vojničkoj potpornoj komisiji u Puli, trg Foro 17, imadu se priložiti školske svjedočbe i one već uživane prakse.

Vojnička potporna komisija Pula.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Neka bude svjetlo

(II. dio)

kulturni i razjašnjujući film

u 5 čina od Rikarda Oswald.

Bernd Aldon u glavnoj ulozi.

Početak: 2-30, 4-20 i 6-10 sati.

Neprekidne predstave.

Za ovaj film povišene cijene.

Ulaznica: I. pr. K 1-60; II. 80 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo promijeniti raspored.

Slugu za tiskaru

traži tvrtka Josip Krmpotić,

trg Custoza 1.

Rabljeno pokućstvo

kupuje i prodaje tvrtka

FWP Barbanč

Šišanska ulica.

Već izbor

listovnog papira

u mapama i kutijama

preporuča

Jos. Krmpotić - Pula.